

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering:	14 december 2023	Agendapunt:	26-10-23
Cluster:		Portefeuillehouder:	Burgemeester Schuitmaker
Afdeling	Sociaal Beleid	Programma:	

Voorstel tot het vaststellen van de uitgangspunten en randvoorwaarden opvang asielzoekers en/of ontheemden uit Oekraïne

---

1. Voorgesteld besluit

1. De uitgangspunten en randvoorwaarden opvang asielzoekers en/of ontheemden uit Oekraïne Alphen-Chaam vast te stellen.

2. Eerdere besluitvorming

n.v.t.

3. Samenvatting

Van het Rijk hebben we de opgave gekregen om asielzoekers en/of ontheemden uit Oekraïne opvang te bieden. Het opzetten van een opvanglocatie voor asielzoekers en/of ontheemde Oekraïners is een complex vraagstuk. Als gemeente is het belangrijk om richting te geven hoe we dat weloverwogen willen doen en onze verantwoordelijkheden willen nakomen. Voor onze gemeente zijn uitgangspunten en randvoorwaarden opgesteld hoe we de opvang vorm willen geven en welke eisen we stellen aan een opvanglocatie. Deze leggen we voor aan de gemeenteraad ter besluitvorming.

Voorstel

4. Inleiding

Het Rijk is bezig met de invoering van de Wet “gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorziening”, beter bekend als de spreidingswet, zodat zij gemeenten kunnen verplichten te voldoen aan de taakstelling om vluchtelingen op te vangen. Op dit moment beslist het college als dagelijks bestuur over het wel of niet realiseren van een opvang van asielzoekers. Op 26 september 2023 is deze wet besproken in de Tweede Kamer en zij zijn akkoord gegaan met het voorstel. De wet is voorgelegd aan de Eerste Kamer. Alphen-Chaam wil de spreidingswet niet afwachten en heeft het voornemen om een opvanglocatie te organiseren.

Sinds 2022 is de druk op de asielketen toegenomen. Dit komt mede door gezinshereniging, de verminderde doorstroom van statushouders, de beperkte beschikbaarheid van woningen en opvanglocaties.

In februari 2022 zorgde de oorlog in Oekraïne voor een extra groep vluchtelingen naar Nederland. Door de aanhoudende oorlog en de daaruit voortkomende stroom van ontheemden uit Oekraïne heeft het Rijk de regeling voor gemeentelijke opvanglocaties verlengd tot 14 maart 2025 en is het aantal opvangplekken verhoogd naar ruim 170.000 opvangplekken voor deze groep. Voor de

ontheemden uit Oekraïne is een staatsnoodrecht in werking gesteld, op grond waarvan de burgemeesters verantwoordelijk zijn voor de opvang van deze groep mensen.

Achterliggende context

De gemeente Alphen-Chaam heeft ook een opgave gekregen van het Rijk in de opvang en huisvesting van asielzoekers en ontheemde Oekraïners. In 2024 dienen minimaal 103 plekken gerealiseerd te worden in Alphen-Chaam. Het is onduidelijk wat er in de toekomst nodig is aan opvangplekken en hoelang de gemeenten wordt gevraagd om opvang te regelen. Het Rijk heeft aangekondigd dat contracten met locaties tot maart 2026 afgesloten mogen worden. De verwachting is dat ook na 2026 opvang nodig zal blijven.

De gemeente Alphen-Chaam maakt onderdeel uit van de gemeenschappelijke regeling van Hart van Brabant. In de regio hebben de bestuurders afgesproken om de opgaven als een collectief aan te pakken, als ware één gemeente. Het gaat om de opgaven:

- duurzame flexibele asielopvang (inclusief AMV).
- het inrichten van een passende lange termijn opvang voor ontheemden uit Oekraïne.
- structureel voldoen aan de taakstelling statushouders (inclusief AMV).
- passende huisvesting van grote gezinnen statushouders.

De verschillende opgaven worden onderling uitgewisseld. Alle Hart van Brabant gemeenten willen zich in 2023 voorbereiden op de aanvullende opgaven zoals aangekondigd door het Rijk. Daarnaast is er een grote druk op gemeenschappelijke voorzieningen, zoals onderwijs, medische zorg en huisvesting. Dat maakt het openen van een locatie en het draagvlak krijgen van de gemeenschap complex. Dit vraagt om een brede aanpak in regioverband waar samenhang is met alle knelpunten. We moeten daarnaast rekening houden met de landelijke en Europese richtlijnen en wetgeving.

Doelstelling van uitgangspunten en randvoorwaarden

Het opzetten van een opvanglocatie voor asielzoekers en/of ontheemde Oekraïners is een complex vraagstuk. Als gemeente is het belangrijk om richting te geven hoe we dat weloverwogen willen doen en onze verantwoordelijkheden willen nakomen. Uitgangspunten en randvoorwaarden helpen ons daarbij. Zij zijn richting gevend voor de realisatie van een opvanglocatie en helpen in de communicatie naar alle belangrijke stakeholders. De uitgangspunten vormen de kaders voor het opvangen van asielzoekers en/of ontheemde Oekraïners in Alphen-Chaam.

5. Argumenten

1.1 De uitgangspunten passen binnen het ingezette beleid

Op 29 juni 2023 is in het collegevoorstel "Vaststelling van de uitgangspunten RRT" de basis neergelegd hoe we in onze gemeente de opvang van vluchtelingen willen vormgeven. Namelijk dat een opvang moet passen bij de schaal en karakter van onze dorpen. We willen staan voor een humane en solidaire opvang, waarbij we oog hebben voor de sociale veiligheid binnen onze dorpen. We streven er naar dat de opvang een maatschappelijk rendement oplevert voor zowel onze bewoners als de vluchtelingen. De notitie opvang van asiel en/of ontheemden uit Oekraïne is een verdere uitwerking met lokale inkleuring op basis van de uitgangspunten RRT.

1.2 De uitgangspunten en randvoorwaarden geven richting

De uitgangspunten geven de visie weer hoe we in onze gemeente de opvang voor asielzoekers en/of ontheemden uit Oekraïne vorm willen geven en het biedt duidelijkheid en richting aan het college en de ABG-organisatie om de opdracht uit te kunnen voeren. De randvoorwaarden zijn de criteria die we stellen aan een locatie en deze helpen ons bij het vinden van een geschikte locatie.

6. Risico's en kanttekeningen

1.1 Behalen van de opgave voor het opvangen van vluchtelingen

De uitgangspunten en randvoorwaarden voor de opvang van vluchtelingen is een mooie start, maar is geen garantie dat we de opgave halen in 2024. Het behalen van de opgave is mede afhankelijk van het vinden van beschikbare locaties, partners voor de realisatie van de opvang en ambtelijke capaciteit.

7. Alternatieven

Het behalen van de opgave in 2024 is onzeker, omdat we afhankelijk zijn van een aantal (externe) factoren, zoals beschikbare locatie en beschikbaarheid van partners.

8. Lasten, baten en dekking

De opvang van asielzoekers heeft een andere financiële regeling dan de opvang van ontheemden uit Oekraïne. We maken de financiële consequenties inzichtelijk per doelgroep en komen bij u terug als niet alle randvoorwaarden gedekt kunnen worden uit deze regelingen.

9. Relatie tot Cittaslow

Cittaslow garandeert dat haar inwoners steun krijgen wanneer dit nodig is en stimuleert de sociale cohesie tussen de inwoners. Het gastvrij opvang bieden aan ontheemden past in dit uitgangspunt.

10. Relatie tot ABG-Organisatie

De opgestelde uitgangspunten voor de opvang voor asielzoekers en/of ontheemden uit Oekraïne zorgt voor een heldere koers voor de ABG-organisatie.

11. Communicatie en vorm van participatie

We informeren onze bewoners over de uitgangspunten en randvoorwaarden via een persbericht.

12. Vervolg

We gaan aan de slag met het formuleren van de opdracht voor het locatie-onderzoek en werken het besluitvormingsproces uit. Het besluitvormingsproces wordt ter besluitvorming voorgelegd aan het college en de raad. In dit voorstel zal de aanpak van communicatie worden toegelicht en is inzichtelijk gemaakt wat er nodig is voor het opzetten en continueren van de opvang van asielzoekers en/of ontheemde uit Oekraïne.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN ALPHEN-CHAAM

G.W.T. van Weel
secretaris

drs. L. Schuitmaker
burgemeester

Bijlage(n): Notitie: "Uitgangspunten en randvoorwaarden opvang asielzoekers en/of ontheemden uit Oekraïne Alphen-Chaam".

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ALPHEN-CHAAM;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders nr. 1048565;

besluit:

1. de uitgangspunten en randvoorwaarden opvang asielzoekers en/of ontheemden uit Oekraïne Alphen-Chaam vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van
de raad van de gemeente Alphen-Chaam op 14 december 2023

, voorzitter

, griffier